

Λυχνία

ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ

ΠΗΓΑΙΝΕΤΕ ΣΕ ΙΕΡΕΑ!

Ο Τζών Νάς (1928-2015) υπήρξε διάσημος μαθηματικός καί οικονομολόγος. Τό 1994 τιμήθηκε μέ τό βραβείο Νόμπελ Οικονομικών. Σέ συνέντευξή του τόν Ιούλιο τοῦ 2002, εἶπε καί τά ἐξῆς πολύ ἐνδιαφέροντα:

«Ἐρώτ.: Ἡ οἰκομική σας θεωρία (=θεωρία τῶν παιγνίων) θά μπορούσε νά ἐφαρμοστεῖ στήν καθημερινότητα;

Ἀπάντ.: Σέ προσωπικό ἐπίπεδο πιστεύω ὅτι θά ἦταν ἐπικίνδυνο γιά ἕναν ἄνθρωπο νά προσπαθήσει νά τήν ἐφαρμόσει στή ζωή του, ἀλλά γιά ἕναν ἐπιχειρηματία, γιά ἕναν ἐργολάβο ἢ γιά μιὰ ὀλόκληρη ἐπιχείρηση, θά ἦταν ἴσως ὅ,τι πρέπει. Ὡς ἄνθρωποι ἀντιμετωπίζουμε κάποια προβλήματα, ψυχολογικά καί πολλά ἄλλα. Ἀκολουθώντας τήν παράδοση πορευόμαστε καλύτερα στή ζωή μας. Γιά μένα, δηλαδή, εἶναι προτιμότερο ν' ἀκολουθεῖ ἕνας ἄνθρωπος τήν παράδοση. Ἀπό τὸ νά καθήσει νά μελετήσῃ τή θεωρία τῶν παιγνίων, καλύτερα νά μιλήσῃ μέ ἕναν ἱερέα ἢ γενικότερα νά στραφεῖ πρὸς τήν θρησκεία» (Θ. Λάλας, Ἔφοδος στὸν οὐρανό, ἐκδ. ΑΡΜΟΣ, 2017, σ. 235).

Ἐκκλησιαστική ἢ πρόταση τοῦ σοφοῦ ἐπιστήμονα! Ἀφοῦ προτρέπει τοὺς ἄνθρωπους νά συμβουλευόνται ἱερέα, ἀκολουθώντας τήν παράδοση. Ἄραγε, τί θά ἔλεγε ἂν γνώριζε ἐπακριβῶς τί σημαίνει ἱερέας τοῦ Χριστοῦ στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία!

Τί εἶναι, λοιπόν, ὁ ἱερέας;

Ὁ ἱερέας εἶναι ἕνας χριστιανός στόν ὅποιο ὁ Χριστός ἀνέθεσε μέ τήν χειροτονία, μέσα στόν χῶρο τῆς Ἐκκλησίας Του, μιὰ πολύ ὑπεύθυνη δουλειά: νά βοηθεῖ τοὺς ἄνθρώπους νά περπατοῦν στόν δρόμο Του. Δρόμος τοῦ Θεοῦ, ἐδῶ στήν γῆ, εἶναι ἡ «χριστιανική ζωή»· ὄχι ἀπλᾶ ἢ «καλή καί ἐνάρετη ζωή», ἀλλά ἡ ζωή σύμφωνα μέ τὸ θέλημα τοῦ Χριστοῦ. Ὁ δρόμος τοῦ Χριστοῦ δὲν τερματίζεται στὸ θάνατο, ἀλλά στήν βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Τελειώνοντας ἡ ἐδῶ ζωή μας, πᾶμε κοντὰ στόν Χριστό.

Ἡ ζωὴ ἔχει θύελλες, δυσκολίες, περιπέτειες.

Ὁ ἱερέας ἔχει ὑποχρέωση νά θυμίζει ὅτι ὁ κάθε ἄνθρωπος βαδίζει τὸν δρόμο τοῦ Χριστοῦ, γιατί ὁ Χριστός ἀπλώνει τὸ χέρι Του καί «μᾶς παίρνει ἀπὸ τὸ χέρι». Δὲν σωζόμαστε, ὁ καθένας, μέ τήν δική του δύναμη, ἀλλά πρῶτα καί κύρια μέ τήν χάρι τοῦ Χριστοῦ· μέ τὸν κόπο τοῦ Χριστοῦ γιά μᾶς· μέ τήν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ γιά μᾶς· μέ τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, πού τὸ ἔχυσε γιά μᾶς. Σωζόμαστε ὅταν ζοῦμε μέσα στὸ καράβι Του, πού τὸ λένε Ἐκκλησία· ἔτσι φθάνουμε στὸ γαλήνιο λιμάνι Του.

Ὁ ἱερέας βαδίζει τὸν δρόμο τοῦ Χριστοῦ, πού εἶναι ἀγάπη. Ζεῖ γεμάτος ἀγάπη γιά τοὺς ἄλλους χριστιανούς, πού ὁ Χριστός ὥρισε νά εἶναι γι' αὐτόν «τέκνα» του, «παιδιά» του.

ΑΝΕΚΤΙΜΗΤΟΣ ΘΗΣΑΥΡΟΣ

Ένα Ἐκκλησιαστικό Συνέδριο συζητοῦσαν γιά τά διάφορα χριστιανικά ἔργα, κυρίως δέ γιά τό ποιό εἶναι τό σημαντικότερο. Ἐνας ἀνέφερε τήν διαπαιδαγώγηση τῆς νεολαίας, ἄλλος τήν ἀνέγερση ἐκκλησιῶν, κι' ἕνας τρίτος τή φροντίδα γιά τίς ἱερατικές κλίσεις. Ἐνας τελευταῖος εἰσηγήθηκε «νά μορφώσουμε μερικούς πιστούς ὥστε νά ἔχουν ἔντονη πνευματική ζωή. Αὐτοί θά γίνουν οἱ στυλοβάτες τῶν καλῶν ἔργων, ἐπειδή θά εἶναι τό φῶς τοῦ κόσμου καί τό ἀλάτι τῆς κοινωρίας. Οἱ ὁμιλίες, οἱ γιορτές, οἱ ἐκδρομές, τό φιλανθρωπικό ἔργο, οἱ θεατρικές παραστάσεις, οἱ ἐπισκέψεις σέ ἰδρύματα εἶναι μόνο θόρυβος, φασαρία καί ἐπίδειξη, ἄν λείπει ἡ πνευματική ζωή».

Ἄς ἐξετάσουμε ὁμῶς: τί εἶναι πνευματική ζωή; τί μᾶς προσφέρει; πῶς καλλιεργεῖται; πῶς διατηρεῖται; καί τί τήν ἐμποδίζει νά ἀναπτυχθεῖ.

Ἐνας δημοσιογράφος πέρασε μερικές μέρες σέ μιᾶ Ἱερατική Σχολή. Ἐμεινε κατάπληκτος ἀπό τήν τάξη, τήν εὐλάβεια καί τήν ὄλη συμπεριφορά τῶν σπουδαστῶν. Φεύγοντας ζήτησε ἀπό τόν διευθυντή νά τοῦ δώσει τόν κανονισμό τῆς Σχολῆς, γιά νά τόν δώσει στό διευθυντή μιᾶς νεοϊδρυθείσης Σχολῆς στόν τόπο του. Μπορῶ, τοῦ ἀπάντησε ἐκεῖνος νά σοῦ δώσω τόν κανονισμό, ἀλλά ὄχι τό πνεῦμα τοῦ κανονισμοῦ. Διότι ἡ ταπεινωση καί ἡ ὑπακοή δέν ἐπιβάλλονται μέ κανονισμούς, εἶναι ἀπόρροια τῆς

πνευματικῆς ζωῆς.

Ἡ πνευματική ζωή, σύμφωνα μέ τήν Ἐκκλησία μας, ἀρχίζει μέ τό Βάπτισμα, τελειοποιεῖται μέ τό Χρῖσμα, ἄν χαθεῖ ἐπανακτᾶται μέ τή Μετάνοια καί τήν Ἐξομολόγηση, διατηρεῖται καί αὐξάνεται μέ τή Θεία Εὐχαριστία. Μᾶς κάνει νά ἀγαπᾶμε τό Χριστό, νά ἀντιστεκόμαστε στίς ἄτακτες κλίσεις τῆς ψυχῆς, νά κατευθύνομε τήν ζωή μας στό δρόμο τοῦ Εὐαγγελίου καί στήν ἔνωση μέ τό Θεό. Εἶναι πολυτιμότερη ἀπό χρυσάφι, πιό ἀξιαγάπητη ἀπό τήν ὁμορφιά, ἀνώτερη ἀπό πολιτικά ἀξιώματα καί πολύτιμα πετράδια. Ὅποιος τήν ἔχει, κατέχει ἀνεκτίμητο θησαυρό.

Ὅπως τό κλῆμα ἐνωμένο μέ τό ἀμπέλι φέρνει καρπό ἔτσι καί ἡ ψυχή ἐνωμένη μέ τό Χριστό. Δέ ζεῖ πιά ἐκεῖνη, ἀλλά ὁ Χριστός βρίσκεται μέσα της καί τή γεμίζει μέ εἰρήνη καί χαρά. Ἡ τήρηση τῶν ἐντολῶν κάνει τήν ψυχή κατοικητήριο τοῦ Θεοῦ.

Ἡ χάρη τοῦ Θεοῦ αὐξάνει μέσα της μέ τήν ἔμπρομη προσευχή, τό πνεῦμα τῆς θυσίας καί τήν ἔμπρακτη ἀγάπη καί ἡ πρόοδος της ἀπαιτεῖ βία. Ὁ Χριστιανός ὀφείλει νά προσεύχεται ὅπου κι ἄν βρίσκεται γιατί ὁ Θεός εἶναι πανταχοῦ παρών. Νά μή γίνεται τόσο πολυάσχολος ὥστε νά τόν πνίγουν οἱ φροντίδες καί νά τόν ἀπορροφᾶ τελείως ὁ ἀγῶνας τῆς καθημερινότητος.

Τά ἐμπόδια τῆς πνευματικῆς ζωῆς εἶναι πολλά. δύο ἀπό τά κυριότερα εἶναι: ἡ περιέργεια καί ἡ φιλαυτία. Τό πρῶτο, εἶναι ἀληθινό καρκίνωμα τῆς ψυχῆς. Θέλει ὅλα νά τά ξέρει, νά τά ἀκούσει, νά τά δεῖ. Ἀπομακρύνεται ἔτσι ἀπό τήν γαλήνη τῆς προ-

Φροντίζει νά τοῦς καθοδηγεῖ μέ ἀγάπη στόν δρόμο τοῦ Θεοῦ. Καί στίς εὐχάριστες στιγμές τῆς χαρᾶς. Καί στίς δυσάρεστες στιγμές τῶν θλίψεων. Καί στά προβλήματα. Καί τοῦς συμπαραστέκει μέ τά ὄπλα τοῦ Χριστοῦ πού εἶναι ἡ

ἀγάπη, ἡ διδαχή, ἡ πατρική συμβουλή.

Ὁ Ἱερέας ἔχει στά χέρια του γιά τό ἔργο του ἕναν ἀνεξάντλητο θησαυρό: τήν ἱερωσύνη, πού εἶναι ἡ δύναμη, ἡ βοήθεια καί τό ἔλεος τοῦ Χριστοῦ.

Ἀρχιμ. Ν.Κ.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΔΙΑΚΡΙΣΗ;

Διακρίση είναι η ασφαλής κατανόηση του θελήματος του Θεού σε κάθε χρονική στιγμή, σε κάθε τόπο και σε κάθε πράγμα».

Φυσικά, υπάρχουν βαθμίδες διακρίσεως στην πνευματική ζωή των χριστιανών.

Για τους τελείους κατά την αρετή, τους αγίους, η διάκριση προέρχεται από την «**έλλαμψη του Θεού**», δηλαδή από τον **θείο φωτισμό**». (Ιωάννου, Κλίμαξ, Λόγος 26^{ος}, Α', α', έκδ.ΑΣΤΕΡΟΣ, σελ. 124).

Βέβαια, εκείνοι που φθάνουν στην κατάσταση της τελειότητας είναι λίγοι. Μέ τους υπόλοιπους χριστιανούς τί γίνεται; Ίδου η απάντηση.

“Εκείνος που δεν έλαβε τό θεϊκό αυτό χάρισμα της διακρίσεως, γιατί, πραγματικά, πρόκειται για θεϊκό χάρισμα, στή μορφή του φωτισμού από τό Θεό, μετέχει κάπως στό χάρισμα αυτό; Καί αν μετέχει στό χάρισμα, πώς, πότε και σε τί βαθμό μετέχει;

Απαντάει ό όσιος Πέτρος ό Δαμασκηνός (Φιλοκαλία, έκδ. Άστέρος, τ. Γ', σελ. 71,33 – 72,3): «Αυτός που δεν έλαβε τό χάρισμα τούτο, όφείλει καθόλου νά μήν «στήσει» (=κρατήσει) νόημα (=σκέψη) ή λόγο ή έργο, αν δεν ερωτήσει· άλλοιώς δεν μπορεί νά φθάσει (=νά ανεβεί) στην αληθινή διάκριση».

Τά λόγια αυτά μās λένε:

“Ο άνθρωπος, που δεν έχει λάβει χάρισμα εκ Θεού, «ού δύναται στήσαι», δεν έχει δικαίωμα νά θεωρήσει σωστό και έγκυρο, ούτε λόγο του, ούτε έργο του, ούτε σκέψη του. Δεν μπορεί νά σπυρι-

χθει σ' αυτά. Άν θέλει νά ενεργεί με διάκριση, σωστά, όφείλει νά ερωτάει. Ποιόν; Τόν **ιερέα - πνευματικό του πατέρα**. Μετά όμως τήν «ερώτηση», δεν έχει «δικαίωμα» πιά νά «στήνει» (=νά κρατάει) ούτε τόν λόγο ούτε τό έργο ούτε τό νόμα του (σκέψη του). Με άλλα λόγια έχει χρέος νά θεωρεί τήν απάντηση αδιαμφισβήτητη. Καί τήν διαδικασία ερώτησης - απάντησης έχει χρέος νά τήν θεωρεί σάν τρόπο, με τόν όποιο λειτουργεί τό θείο χάρισμα της διακρίσεως.

Η ερώτηση προς τόν πνευματικό πατέρα (αν γίνεται σωστά), και η αποδοχή της απάντησης (αν γίνεται σωστά), αναπληρώνουν από πρακτική πλευρά τό χάρισμα της διακρίσεως· τό θείο και μέγιστο της χάριτος δώρο· και από άποψη αποτελεσμάτων εξισώνουν εκείνον που δεν τό έλαβε, με εκείνον που τό έλαβε.

Θά μπορούσε λοιπόν νά πει κανείς, ότι η ύπακοή (στά πνευματικά ζητήματα για τόν άνθρωπο που ζει στόν κόσμο, για τό μοναχό σε όλα τά ζητήματα) είναι μία άφανής μορφή λειτουργίας του θείου χαρίσματος της διακρίσεως· και όποιος έχει ύπακοή, έχει τό θείο χάρισμα της διακρίσεως. Καί έτσι για εκείνον που υποτάσσεται με αγαθή πρόθεση στους θεσμούς της Εκκλησίας μένει μέγα και ύπερθαύμαστο τό χάρισμα της διακρίσεως.

Καί έτσι μακαρίζεται και ό χαρισματούχος άγιος (Μ. Βασίλειος, Μ. Αντώνιος και άμέτρητοι άλλοι) και ό ληστής και η πόρνη και ό τελώνης”.

(Νικηφόρου Καλλίστου Ξανθοπούλου, Έξήγησις Σύντομος εις τήν Κλίμακα του Ιωάννου, έκδ. Ι. Μ. Νικοπόλεως, Πρέβεζα 2002, σελ. 390)

σευχής και τήν μελέτη του Ευαγγελίου. Η φιλαυτία είναι άρρωστημένη, υπερβολική και άτακτη αγάπη για τόν έαυτό μας, προσκόλληση σε άμαρτωλές ήδονές που απομακρύνουν τή χάρη του Θεού από μέσα μας.

Παραμερίζοντας τά εμπόδια βελτιώνουμε σταδιακά τήν ποιότητα της πνευματικής μας ζωής, δηλαδή της σχέσης μας με τόν Χριστό.

Άρχιμ. Ι.Ν

ΜΙΑ ΑΓΙΑ ΠΡΟΣΦΥΓΟΠΟΥΛΑ

Η Ελένη Παπαδοπούλου ήταν ένας ζώντως άνθρωπος του Θεού. Ποτέ δέν επέτρεπε κουτσομπολιά στο σπίτι της. Έλεγε συχνά στα παιδιά και στα έγγονια της: «Σή γούλαν έσσουν 'κ έρουύξεν», δηλαδή, «δέν πέφτει στον λαϊμό σας, μή σάς νοιάζει». Γι' αυτό έμεινε στή συνείδηση του χωριού μας μέ τήν έπωνυμία «γλυκοκαλάτσευτος», δηλαδή «γλυκομίλητη». Έπόμενο ήταν νά έχει αγαθότατες σχέσεις μέ όλους, ακόμη και μέ τίς τουρκάλες γειτόνισσές της, οί όποιες, στήν περίοδο τής εγκατάλειψης τής πατρώας γής του Πόντου, έφτασαν νά τήν παρακαλούν νά μή φύγει, έγγυώμενες τήν ασφάλειά της!

Ήταν έντελώς αφιλοχρήματη. Έλεγε χαρακτηριστικά: «Τί αξία έχουν τά χρήματα; Τά ρίχνεις στά σκυλιά και δέν τά τρώνε. Οί άνθρωποι όμως σκοτώνονται γι' αυτά». Ός τά βαθιά της γεράματα, γιά νά μή μένει άργή, έγνεθε γιά γυναίκες του χωριού μαλλί. Έκεινες τής έδιναν κανένα μικρό φιλοδώρημα πού ποτέ δέν τό κρατούσε γιά τόν έαυτό της αλλά τό έδινε στά έγγονια της.

Τό γεγονός ότι ό ιερομόναχος άδελφός της τήν άδίκησε στά κληρονομικά δέν είχε συνέπειες στήν έκκλησιαστική της ζωή. Κάθε άλλο. Ήξερε νά ξεχωρίζει τήν Έκκλησία από τά σφάλματα των κληρικών, πού ως άνθρωποι «περίκεινται ασθένειαν». Μέχρι τόν θάνατό της κράτησε τήν έκκλησιαστική της ζωή όλοζώντανη.

Ή πρώτη καμπάνα τής Έκκλησίας έπρεπε νά τήν βρεί είτε στον ναό, ή τό πολύ καθ' όδόν προς τόν ναό. Όρθια παρακολουθοϋσε τόν έξάψαλμο και τό μεγαλύτερο μέρος του όρθρου και τής Θείας Λειτουργίας. Στα γεράματά της χρειαζόταν συνοδό γιά νά πάει στή γιορτή του άγίου Δημητρίου στον Κτενά, πού απέιχε δυό χι-

λιόμετρα από τόν Σιδερά. Ήπειδή όμως έπρεπε νά είναι μέ τήν έναρξη του όρθρου στον ναό, πηγαίναμε από τήν προηγούμενη μέρα!

Τήν πρώτη εβδομάδα τής Μ. Τεσσαρακοστής κρατούσε τήν «ένάτη» μέχρι του άγίου Θεοδώρου. Αυτό, στον Πόντο, λεγόταν «άεθοδώρισμαν» και σήμαινε πλήρη άποχή από φαγητό και νερό μέχρι τίς τρεις τό απόγευμα, και μετά, άπαξ ξηροφαγία.

Ή ευλάβειά της άποτυπώθηκε στή φράση πού έπαναλάμβανε συχνά στα έγγονια της: «Γιά όλα όσα κάνει μετανιώνει ό άνθρωπος. Μόνο γιά τήν προσευχή και τίς μετάνοιές του δέν μετανιώνει ποτέ»!

Σέ μία άρρώστεια της, γύρω στα έκατό της χρόνια κι ενώ φοβόμασταν ότι θά πέθαινε, ζύπνησε τό πρωί ευδιάθετη και μάς άποκάλυψε ότι τήν επισκέφθηκε τή νύχτα ή Παναγία και τής είπε: «Μή φοβάσαι. Θά γίνεις καλά». Έλεγε μάλιστα ότι τής χάιδεφε τά χέρια. Τά χέρια δέ τής Παναγίας ήταν τρυφερά σαν βαμβάκι, όπως έλεγε. Όντως έγινε καλά και έζησε άλλα δέκα χρόνια. Πέθανε τό 1965 σέ ήλικία 110 έτών, χωρίς νά ταλαιπωρήσει τά παιδιά και τίς νύφες της και σ' αυτά τά βαθειά της γεράματα.

Ή μνήμη της ως είναι αιωνία!

Άπό τό βιβλίό του Δρ. Γεωργίου Τσακαλίδη «Αύθεντικές ιστορίες προσφύγων του Σιδερά Κοζάνης», σελ. 460-465

ΛΥΧΝΙΑ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ

Μηνιαίον Περιοδικόν

Ή. Μητροπόλεως Νικοπόλεως

Έκδότης: Μητροπολίτης Νικοπόλεως Χρυσόστομος

Υπεύθ.: Αρχιμ. Νίκων Κουτσιδης*

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2018* Άρ. Φύλλου 415* Έτος ΛΗ'

Διανέμεται δωρεάν * Είσοφορές δεκτές

Γραφικές Τέχνες «ΜΕΛΙΣΣΑ» Α.Ε.

Τηλ. 2397 023 313 Άσπροβάλτα Θεσ/νίκης

